

החוק הישראלי במציאות של היום. אין זה רק נעים ביותר.

מדיניות

דגלון בארון הצעצועים

דאלס עוד לא התישב בכורסתו הנוחה ב' קריה, כשמהוהו התפוצץ מתחתיו. לא היתה זאת פצצה ישראלית — לכן דאגה משטרית ישראל (ראה מסגרת). היתה זאת פצצה מ' תוצרת בריטית שורה, בצורת נאום של סר וינסטון צ'רצ'יל.

פעימים רבות בחייו היה צ'רצ'יל יודי ה' ציונות. פעמים רבות גם היה יודי הערבים. אין זה חוסר עקביות. זוהי רק שיטה. כש' רצה להוציא משהו מידי הציונים (כמו את עבר-הירדן) גילה את הרומנטיקה העתיקה של הכפייה והעקאל. כשרצה להוציא משהו מידי הערבים (כמו את עצמאות ארץ-ישראל, או את הבטיס בטואק), גילה את הצדק העמוק בשאיפת העם היהודי.

ציניות וצינוניות. השבוע חזר תור הציו' נות בהכרתו הגמישה של סר וינסטון, אביר מיסדר הבירית. הסבור נגיב כי הוא יחיד במרחב? שאל בתמימות. האם העלה על דעתו שבריטניה תפקיר את המפעל הציוני? חס ושלום! אם נגיב משחק ברוגז, הרי יכולה בריטניה לשחק עם ילד אחר בגן-הילדים ה' מרחבי. דגלון כחול-לבן עוד שמור בארון הצעצועים הבריטי, בדיוק למטרה זו.

המדינאים הישראליים שמחו, ראו בהכרות צ'רצ'יל הישג ישראלי גדול. אולם היה זה משחקי ציני, לא ציוני. הבריטי ביקש להש' תמש במקל הציוני כדי להרתיע את המצרים ממאבק על עצמאותם באזור הסואץ. תוצאתו לא תהיה אלא לחוק בלב מליוני ערבים את ההכרה כי אמנם הציונות היא מכשיר של דיוכי ביד השלטון הור. הדבר לא יקרין את התהום הפעורה לאורך גבולות ישראל.

ערפד עד פני הירקון. אולם ישנו גם צד אחר למישחק ששחק השבוע על לוח השחמט המרחבי. היה זה צד כמעט הי' תולי. מדינת ישראל קמה הודות לעזרה אמריק' אית, נגד רצון הבריטים. ושינגטון היתה פרו-ציונית מובהקת. לונדון היתה אנטי-ציו' נית מובהקת. השבוע נתגלתה התמונה ה' הפוכה ממש: ושינגטון הפכה פרו-ערבית

מאז בואם של כוכבי הקולנוע ההוליוודיים — אווארד ג'י רובינסון, איבון דהקרלו, קירק דאגלס וחבריהם — לא גרם אורה מן החוץ לתשימת-לב המונית כה רבה. האיש גבה-הקומה, לבוש החליפה החומה-הכהה וכובע-הקש החום-כהיר, לא דמה ל' שחקן. פניו היו קמוטים ומעונים, נשאו את ההבעה המכוערת האופיינית של הולה אולקוס. אולם מי שראה אותו ידע באיפן אינסטינק' טיבי כי זהו איש חזק, אדם אשר, לפי ה' ביטוי האמריקאי, 'אינו סובל שטויות'. כאחד מגדולי עורכי-הדין באמריקה, היה דאלס רגיל לייצג חברות שרירות, להכניע חיבים קטנים שרעדו על סף פשיטת-הרגל. בישראל היה תפקידו דומה. אולם במסיבות אלה התנהג דאלס באדיבות מאקסימלית. הוא הקשיב בדומיה לדבריו הארוכים-הארוכים של משה שרת, שהסביר לאורח את מצב המדינה, כפי שהסביר בשעתו את מצב הישוב לעשרות ועדות-הקירה מנדטוריות.

סלע בים. דאלס לא גילה את החלטתו. אולם אין כל ספק שבלב החליט. הדבר עלול להיראות מוזר בעיני אדם המתחסס בחרות-קודש להחלטות מדיניות היסטוריות, סבור שהן פרי שיקולים והתלבטויות עמו' קות של אלפי מומחים. ספרי הזכרונות של שרים אמריקאיים, שפורסמו לאחרונה, מוכי' חים בעליל כי בארצות-הברית יכולה החלטה היסטורית — כמו התערבות אמריקה במל' חמת קוריאה — להיות החלטה ספונטנית לגמרי של איש אחד.

דאלס ראה את נגיב, ואין ספק שהתפעל ממנו כמו כל שאר האורחים. סלע זה, שהו' דקר באופן כה פתאומי מתוך הים המרחבי, דומה לאי יציב, עליו יכולות התכניות האמרי' קאיות לשכון לבטח. לשם כך יש צורך להקי' ריב כמה אינסטים של ישראל ובריטניה. דאלס היה מוכן להקריב. להקריב, אך לא יותר מדי, מכוון. דאלס חייב להתחשב בצעקה שתקום בלונדון. הוא חייב להתחשב גם בצעקה שתקום בציבור היהודי האמריקאי. בשנה הבאה תהיינה בחי' רות לקונגרס ארצות-הברית. זהו, פחות או יותר, הרקע של מדיניות'

משה סנה נואם בכינוס היסוד של מפלגת השמאל... מא'ל-קוב! מא'ל-קוב!

שר החוץ האמריקאי פוסטר דאלס עמד לבוא לביקור בחוליתו של שר החוץ משה שרת. הכיכר שלפני הבית היתה מלאה שוטרים ופרשים; אחרים ניצבו על גגות הבתים. גיפיים נושאי אלחוט סובבו הלוך ושוב, אי' רחי השכונה הציעו בסקרנות בחלונות בתי' הם. קבוצה גדולה של צעירות, דיירות בית ההלוצות מזרחי שבשכונת לבית השר, ישבו על מדרגות הגן, הסתכלו במחזה.

החל משעה 6.30 בערב לא ניתן לאיש מ' תושבי השכונה לקרב אל ביתו מבלי ליחי של זקיפים. בעוד שבצעלי המכוניות נתבקשו להשאיר את הרכב שלהם מחוץ לתל-בנימין. לדבוק בקפדנות. השר בא לביתו ב' נשים במדים, ציווה על המפקד להרחיק ככל האפשר את אנשיו, כדי שהדבר לא יעשה רושם רע על האורחים. מיד החלה התפזרות כללית, שוטרים רבים היסו את עצמם בגי' נות הסמוכות, מאחורי ומתחת לעצים ולשי' חים. רק המפקדים הגבוהים נשארו עומדים בכיכר; מספרם הגיע ל-20.

עם רדת הלילה הודלקו זרקורים על גג בית השר. מכונית אורחית קרבה אל הבית ואיש שירד ממנה הכניס פנימה זר פרחים גדול. כמה דקות לאחר מכן יצא אחד המל' צרים (שתואר על ידי משהו כ'איש בטחון מחופשי') בבהלה החוצה, כשבידו הור. אנשי המשטרה הסירו מעליו את העטיפה בזהירות רבה. לאחר שהוברר שהיה זר אמיתי, הוחזר אל הבית ואנשי המשטרה קיבלו הוראה מפורשת לא להכניס זרים נר' ספים מבלי לבדוק אותם תחילה בקפדנות. היתה זו פקודה מיותרת, כיון ששום זר נוסף לא הגיע.

השיירה חלפה ביעף, ראשו האור' חים, שהגיע בדיוק בשעה 8. היה שר הפנים ישראל רוקח. אחריו באו שר האוצר לוי אשכול והרמטכ"ל מרדכי מקלף. לובש המ' דים היחיד בין האירחים החשובים. טרסור מנועי אופנועים ישר אל בואה של שיירת דאלס. השיירה חלפה במהירות על פני בית השר והמשיכה לנסוע בכיוון קולנוע רמה. לתדהמת אנשי הבטחון והמ' ארחים. בסמוך לקולנוע עצר את השיירה מחסום שוטרים רוכבים שהורחק קודם לכן מקירבת בית השר.

תוך קריאות וצעקות התברר שהנהגים טעו, המשיכו לנהוג הישר לפנים. כיון שאיש מבין כל שוטרי התנועה, שנמצאו בסביבת בית השר, לא דאג להורות לשיירה את הדרך. הואיל וכבישי תל בנימין צרים, נאלצו המ' כוניות לחזור לבית השר במהלך אחורי.

דאלס ופמליהו צעדו באיטיות בשביל הגן המוליך לבית, כשמאחוריהם הולכים שני בלשים אמריקאים בלבוש אפור, האחד קצר קומה, השני ענק שגובהו למעלה משני מטר, כובע קש לראשו. הבלשים ליוו את דאלס עד מפתח הבית, ולאחר שמטרוהו בריא ושלם ליוו שר החוץ, חזרו אל שער הגן. שאל

מובהקת, ביקשה משענת בחדר-הישיבות של מועצת-הקצינים המצרית, לונדון הפכה פר' ציוניות. בבקשה ללחום באותם מצרים ממש. לא היו הרבה נעלמים במישחק משעשע זה. היה ברור מה מבקשת השינגטון. היה ברור מה מישחקה של לונדון. היה ברור מה כוונות קאהיר.

רק דבר אחד היה לוטה ערפל: הקו היש' ראל. המטרה הישראלית היחידה שהיתה שקופה לגמרי היתה: להשיג את מאקסימום הדולארים במינימום של זמן.

הבטחון - זה אני!

תל בנימין, שכונת הנגים הרמת-גנית שבה נמצא הריכוז הגדול ביותר של דיפלומטים זרים בארץ, המתה מרוב שוטרים. הסיבה:

יום המקלות הארוכים

הבלתי-גמור באותו מקום, כדי למנוע המטרת אבנים על המפגינים. שוטרים אלה חזו במהלומות שהוחלפו אל מול פניהם. לא ניסו למנוען.

כל זמן ההפגנה, הית היד המפגינים על העליונה. מאורגנים בשרשרת, ובשורות רורביות, בפיקוד אנשי פלמ"ח, הדפו מגיני האסיפה את מתנגדיהם עד לרחוב מאה-שערים, היכו מכות נמר' צות את כל מי שניסה להתנגד להם.

קומוניסטים לפי התפרוקת. אולם בתום האסיפה נבקעה חומת המבטיחים. כשחודשה התחבורה ברחוב בן-יהודה ואלנבי והפרידה בין המפגינים, התרכזו קבוצת פרחחים מאנשי ה'סניקר', רובם שותחים-ידים ממהלומות שספגו קודם לכן, כמה מבני קיבוצים שנלכדו בידיהם הוקפו והוכו במקלות ובאגרופים, מבלי שהמשטרה התערב. המפגינים, ששוב לא היו מאורגנים, התפזרו איש לעברו. הביתם בודדים נפלו בידי חסידו פוסטר דאלס, כפי שחלק מן המפגינים כינו את עצמם, נמלטו מהם אל עוד נפש בם.

כשאפסו קרבנות בכיכר החלו הפרחחים, וההמון המשולהב, שנגרר אחריהם, לנחש מי קומוניסט, לפי צבע החולצה וצורת התסרוקת. קבוצת צעירים, מאנשי השומר הצעיר חולף, התנגנה בשארית כוחותיה בפני ההמון. מורכים אדמוני, גבה קומה, התיצב לבדו מול המון נסער. אולם לאחר שכמה מהם הוכו במקלות, התפזרה הקבוצה לכל עבר, ההמון החל לרדוף ולרוץ אחרי כמה נערים שנמלטו בחורב רחוב פינסקר. נער בן 16, שההמון רדף אחריה, הופל לאחר שנורח לבנה בגבו, הוכה על ידי המון שמהו כ-200 איש. אדם מבוגר, שניסה להגן עליו, הוכה גם הוא ונוקט לטיפול מג'ודי-אדום.

שם יושב סנה! ההמון היה נסער ומתוח ודי היה שמישהו יצביע על אחד כעל קומוניסט, כדי שההמון יערוך בו משפט לינץ. אחר החל ההמון להגרר אחרי קבוצת הפרחחים נוספי הם במעלה רחוב אלנבי, כשהם נטפלים לכל אדם החשוד ב'קומוניזם'. בדרך זו הוכו עוד. החצי הריסר אנשים. משלא מצאו הפרחחים, 'קומוניסטים' בכדי לפרוק עליהם את חמת זעמם, נמצאו מסיחים בין הקהל שהלהיבו את ההמון בקרי' אות: 'לקפה פאל - שם יושב סנה!'

מלחמת האזרחים הזעירה, שהתנהלה בכיכר מוגרבי, תל-אביב, לפני בשעת, ואחרי עצרת המזאה של מפלגת השמאל נגד בואו של פוסטר דאלס, לא לבשה ממדים רציניים. אולם היה בה רימוז למה שצפוי לבני הארץ אם תימסר רשות הייבור לאגרוף ולמקל.

תאורי המאורעות היו שונים מאד בעתונות היומיות, בחתאים. לכוון מפלגתו של כל עתון. אולם היתה להם תכונה משותפת אחת: הם היו בלתי נבונים. להקי' תאור המערכה בני עדי-ראיה, שדבריהם נבדקו ואומתו עידי סופרי 'העולם הזה': רוצים לנסוע לקוריאה! שעה ארוכה לפני בוא המכונית עם הרמקולים, כבר החלו בככר מוגרבי נאומים ויי' כוחים, שגררו אחריהם מהלומות קלות. קבוצת צעירים שחומי עור החלה ללעוג לקומוניסטים בצעקה: 'רוצים לנסוע לקר' ריאה! שפוסטר דאלס יגייס אותנו!' צעיר בלונדי החל להלחץ עורבים ושבים על פטיציה, שפוסטר דאלס יסאר בארץ.

עם תחילת הנאומים הקיפה את המפגינים שרשרת עבה של בני משקים ובני תנועות הנוער שהשתיקה כל הפרעה, הדפה את הצועקים לעבר שפת הים. המהלומות החלו שעה ששורת מכור' גיות, שנתקעה בכיכר מבלי יכולת התקדמות, החלה לצפור בצופרים, השתיקה לגמרי את דברי הנאומים.

בני הקיבוצים החלו מיד להקיף את המכוניות, לעלות עלי' הן, ובמקרה אחד הוציאו את הנהג, צעיר בחולצה אמריקאת, היכוהו מכות נאמנות.

במקום התרכזו קבוצת צעירים בלתי מאורגנת, שכללה רבים מאנשי ה'סניקר' וה'קסבה', שהחזירה מהלומות לבני הקבוצים. בראש השמאליים התיצב בחור צולע ושחור עין, כשהם הפלמ"ח תקוע בדם בגדו. הוא ניצל את עובדת היותו נכה, היכה במקלו על ימין ועל שמאל מבלי שמישהו יעז לגעת בו.

המערכה נטישה על ידי חנות ספיט. בני משקים היכו צעירים רבים עד זוב דם. אלמלא מכונית משטרה, שעלתה על המדרכה ופזרה את הנאבקים, היתה נשקפת סכנה רצינית של תיגרת' ידיים המונית.

שרשרת פלמ"ח חית. בשעת העצרת נמשכו צעקות וקרי' אות בוז. פה ושם, התלקחו מהומות קלות. המשטרה, שחנתה באחד הרחובות הסמוכים בכוח ניכר, לא התערבה בקטטות. אולם כמה דקות לפני תום האסיפה התיצבה שורת שוטרים לפני הבנין

* החזילה שייכת למדינה, לא למשה שרת, תהיה מקום משכנם הקבוע של שרי החוץ. ** משמאל: שמואל איינזשטט, תופק טו' ב', שמואל מיקוניס.